

Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi - Journal of Social Sciences
Cilt/Volume: 2004-2 Sayı/Issue: 9

KÜRESELLEŞMENİN EĞİTİMSEL ETKİLERİ

Yusuf CERİT*

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi ile ortaya çıkan küreselleşme olgusu toplumsal yaşamın bir çok alanını etkilemektedir. Küreselleşme sürecinin etkilediği alanlardan biriside eğitimidir. Bu çalışmada küreselleşme sürecinin eğitimsel etkileri alan taraması yöntemiyle analiz edilmeye çalışılmıştır. Bu makalede küreselleşme kavramı açıklandıktan sonra küresel eğitimin tanımı, küreselleşmenin eğitimsel amaçlara, eğitim ortamına, öğretmene ve eğitim kurumlarına olan etkileri açıklanmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda eğitime yansımaları ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Küresel Eğitim, Eğitimsel Değişim

ABSTRACT

The Educational Effects of Globalization

The phenomena of globalization has greatly affected several aspects of social life, rooted from rapid changes in information and communication. One of those aspects deeply affected is the process of education. In this study, the educational effects of the process of globalization have been analyzed via literary review. The study presents the definition of globalization, its effects in instructional goals, educational layouts, teachers and educational establishments after defining about the concept globalization. In this sense, several suggestions for its reflected impressions upon education are made.

Key Word: Globalization, Global Education, Educational Changes

* Yrd. Doç. Dr. Abant İzzet Baysal Üniv. Eğitim Fak. İlköğretim Bölümü

Küreselleşme ve Küreselleşme Süreci

İnsanlığın gelişim aşaması incelendiğinde, belirli dönemlerde yaşamlarını yoğun bir şekilde etkileyen unsurlar dikkate alınarak toplumsal yapılanmalar için çeşitli adlandırmalar yapılmıştır. Bu gelişim sürecinde toplumlar şu şekilde adlandırılmıştır; “tarım toplumu”, “sanayi toplumu” ve günümüzdeki toplumsal yapıya ise çeşitli alanlardaki bilim adamları tarafından “bilgi toplumu”, “post-kapitalist toplum”, “sanayi sonrası toplum”, “postmodern toplum” gibi farklı tanımlamalar yapılmıştır. Bununla birlikte yirmibirinci yüzyıldaki toplumsal yaşamı açıklamada bu tanımlamalarla birlikte çeşitli kavramlarda kullanılmaktadır. Bunlar bilgi, değişim ve küreselleşme gibi kavramlardır. Günümüzde küreselleşme, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesinin etkisi ile yaygın olarak toplumsal yapılanmanın açıklanmasında kullanılan bir olgu olarak görülmektedir.

Küreselleşme özellikle bilgi teknolojisi ile bağlantılı olarak modern bilimin ve yeni teknolojilerin bir sonucu olarak yorumlanmaktadır. Gelişen iletişim teknolojilerinin iletişim kurma ve işbirliği yapmak için imkanlar yaratması sebebiyle dünya küresel bir köye dönüşmüştür (Karlsen, 2002, s.29).

Küreselleşme sürecinde dünyayı tanımlamak için kullanılan “küresel köy” metaforu, bu sürecin etkileri doğrultusunda oluşacak değişimler konusunda çeşitli öngörülerde bulunulmasına katkı sağlamaktadır. Bu oluşumun en önemli öğelerinden birisi ise, bütün yaşamsal alanlar ile ilgili olarak dünyada çok yoğun bir etkileşimin yaşanabilir olmasıdır. Bunun anlamı yerkürenin her hangi bir alanında meydana gelen bir olayın bütün dünyayı etkileyebileceği düşüncesidir. Bunun yansımaları da bir çok alanda görülmektedir.

Küreselleşme sadece ekonomik bağımlılık değil aynı zamanda yaşamımızdaki yer ve zamanın dönüşümü ile de ilgilidir. Ekonomik veya ekonomik olmayan uzak olaylar öncekinden daha fazla doğrudan ve dolaylı olarak insanları etkilemektedir (Hilke, 2003; Burbules & Torres, 2000). Küreselleşme günümüzde sosyo-ekonomik, siyasal ve kültürel yönden dünyaya açılma, dünya ile bütünleşme anlamında kullanılmaktadır (Öztürk, 1998, s.29; Tutar, 2000, s.17).

Held (1999) de küreselleşmeyi kültürden adalete, çevreden finansmana ve ekonomiye, hayatın tüm alanlarında dünya çapında yaygınlaşan, derinleşen ve hızlanan bir birbirine bağımlılık algısı olarak tanımlamıştır.

Bununla birlikte Held (1999) küreselleşmenin dört değişik dönüşüm ile karakterize edileceğini öne sürmüştür;

1. Sosyal, politik ve ekonomik aktivitelerin siyasi sınırlar, bölgeler ve kıtalara yayılması
2. Birbirine bağımlılığın -ticaret, finans, yatırım , göç ve kültür v.s.- yaygınlaşması

3. Ulaştırma ve iletişim alanlarında dünya çapındaki gelişmelerle birlikte fikirlerin, bilginin, sermayenin, malların ve insanların dolaşımının hızlanması

4. Küresel etkileşimler sonucu dünyanın herhangi bir yerinde olan bir olayın, dünyanın başka yerlerinde de etki gösterecek küresel bir olgu haline gelmesi.

Küreselleşme; bilgi, teknoloji, ekonomi, insan, değer ve düşüncelerin sınırları aşma akışı olarak tanımlanabilir. Küreselleşme her ülkede ulusların bireylerini, tarihini, geleneklerini, kültürünü ve önceliklerini farklı yollarla etkilemektedir (Gnanam,2000).

Giddens (1994, s.64) küreselleşmeyi tanımlarken onunla modernlik arasında doğrudan bir ilişki kurmakta ve onu yerel olayların binlerce uzaklıktaki olayları etkilemesi ve onlardan etkilenmesi neticesini doğuran ilişkilerin yoğunlaşması şeklinde anlamının doğru olacağını söylemektedir.

Küreselleşme, dünyanın en uzak köşelerinde aydınlanmaya etki etmektedir. Sistemlerin taşınmasındaki teknik devrim uluslar ve insanlar arasındaki ticari işlerde ve kültürel etkileşimde ulusalın ötesinde bir hareketlilik olarak sonuçlanmıştır (Couglin, 1996). Yeni milenyumda bireyler, kurumlar, uluslar ve sivil toplum örgütlerinin oynayacakları roller ile ilgili yeni bir bilinç ortaya çıkmıştır. Bugün uluslar, dünyadaki sınırsız değişim dinamikleri tarafından etkilenmeden kalamamaktadır. Küresel köye ulaşılmıştır. Kolektif zenginlik , çoklu yetenekler ve ortak güç kültürel etkileşimden kaynaklanmaktadır (Kirkwood, 2001, s.10).

Küreselleşmeye karşı Giddens (1994), Bauman (1997), Amin (1999) ve Robertson (1999) gibi bir çok kişi düşüncelerini ifade etmişlerdir. Küreselleşmenin dünyada bir düzensizliğe ve eşitsizliğe yol açacağı belirtilmiştir. Teknolojik ve bilim alanında gelişmiş olan ülkelerin oluşturmuş olduğu tekelin gelişmemiş ülkeleri sömürmesine neden olacağını ve ülkeler arasında gelir farkının gittikçe artacağı ifade edilmektedir. Doğal olarak geri kalmış ülkelerin kaynaklarının transfer edilmesi bu zenginlik uçurumunu daha da artıracaktır.

Aynı zamanda küreselleşmenin dünyayı yönlendiren egemen güç odaklarının bir oyunu olduğu belirtilmektedir. Küreselleşmenin dünyadaki bütün toplumların çıkarına olan ve onların sorunlarını çözen, barışçıl, insancıl, eşitlikçi, birleştirici ve bütünleştirici olmadığı da ifade edilmektedir (Kızılçelik, 2001, s.67).

Küreselleşmeye karşı ya da yandaş olmaktan daha çok bu kavramın çağımızın önemli bir olgusu olduğunun ve yaşamın bütün alanlarını etkilediğinin farkına varmak gerekmektedir. Bu olgunun yol açacağı düşünülen olumsuzlukları olabildiğince ortadan kaldırmaya çaba gösterilmeli ve insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürülmesi için çalışılmalıdır.

Kuşkusuz sosyal alanlarda oluşan gelişmelerde özellikle alışılmış yaşam tarzını etkileyecek paradigmatik değişimlerde ileri sürülen yeni anlayışın tamamen istenilen yönde bir oluşum sağlayacağı düşünülemez. Çünkü insanın temel unsur olduğu bir ortamda bütün alanlardaki değişkenleri kontrol altında tutmak veya öngörülerin bütünüyle gerçekleşme olasılığı çok fazla mümkün olmayabilir. Bu nedenle küreselleşme sürecinde de istenilen ve istenilmeyen durumlarla karşı karşıya kalınabilir. Bu süreçten kazanç elde edenler arasında çok uluslu şirketler, bilgi ve hizmet sektörüne yatırım yapanlar ve vasıflı işçiler (özellikle bilgi işlerinde çalışanlar ve bilgiyi üretenler) sayılabilir.

Küreselleşme ile ilgili yapılan tanımlamaların çoğunluğu ekonomik temelli olmasına rağmen, bu olgu, kültürel ve siyasal alanları da etkilemektedir. Bu açıdan ekonomik faaliyetler yanında insanlar ve kültürlerde küreselleşmektedir.

Küreselleşme süreciyle bilgi ve teknoloji, üretimin ve yaşamın her alanına girerek kişileri ve örgütleri yeniliğe, üretkenliğe ve daha kaliteli eğitime zorlamaktadır. Gerek kişiler gerek örgütler küreselleşmenin getirdiği fırsatlardan yararlanmak, olumsuz etkilerden korunabilmek için yaşanan değişimi doğru algılamak ve ona göre başta eğitim olmak üzere önlemler almak zorundadırlar (Şamiloğlu, 2002). Küreselleşme sürecinin bir çok alanda çeşitli etkilerde bulunduğu görülmektedir. Bu meydana gelen değişim sürecinden eğitim faaliyetleri de etkilenmiştir.

KÜRESELLEŞMENİN EĞİTİMSEL ETKİLERİ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişmesiyle küreselleşme süreci toplumsal yaşamda etkili olmaya başlamıştır. Dolayısıyla küreselleşme sosyal bir olgu olan eğitimi de etkilemeye başlamıştır. Bu süreç, bireylerin yeni özelliklere sahip olması gerekliliğini ve mevcut durumdan farklı çeşitli davranışlar kazanmaları zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Bu durumla karşı karşıya kalan bireyler, eğitim kurumlarından bu gelişmeler doğrultusunda yeni taleplerde bulunmaya başlamışlardır. Bu istekler, eğitim alanında çeşitli değişimleri beraberinde getirmiştir.

Küreselleşme kavramının eğitime etkisini çeşitli boyutlarda ele almak mümkündür. Bu çalışmada küreselleşmenin eğitime etkisi şu başlıklar altında analiz edilmeye çalışılacaktır; Küresel eğitimin tanımı yapılarak küreselleşmenin eğitimsel amaçlara, eğitim ortamına, öğretmene ve eğitim kurumlarına etkisi analiz edilmeye çalışılmıştır.

1. Küresel Eğitimin Tanımı

Eğitimle ilgili “küresel” sıfatı kullanıldığı zaman kültürel, demografik, ekonomik, çevresel ve elektroniksel olarak birbiriyle bağlantılı dünyanın

gerçeklerine dayalı öğrenme ve öğretme yaklaşımından bahsedilebilir (Siegfried, 2002).

Küresel eğitim ile ilgili literatürde bugün kabul edilen tanım evrensel olarak kabul görmemesine rağmen yapılan tanımlar aslında bazı genel kabul olan unsurları yansıtır. Le Roux (2001, s.71) küresel eğitimin disiplinler arası beş boyutunu şu şekilde belirlemiştir;

1. Bilinçli olma perspektifi; Dünyanın diğer imajlarını değerlendirme ve farkına varma.
2. Gezegen devletin farkına varma; Aslında küresel sorunları ve olayları anlama
3. Karşılıklı kültürlerin farkında olma; Dünya kültürünün tanımlanana özelliklerini genel olarak anlama, benzerlikleri ve farklılıkları anlama üzerine vurgu yapma
4. Sistematik farkındalık; sistemlerin doğasını ve kompleks uluslar arası sisteme girişi iyi bilme.
5. Katılımcılar için seçeneklerin olması; Yerel, ulusal ve uluslar arası konu alanlarındaki katılımcılar için stratejileri gözden geçirme

Global eğitim, dünyada bütün insanların benzer şeylere ilişkin istek ve ihtiyaçlarını karşılamak ve diğerlerinin düşünceleri ve görüşleri doğrultusunda dünyayı görmek, farklı kültürel geçmişleri ile komşuluklarını değerlendirmek ve anlamak için öğrenme ve karşılıklı ulusal sınırları kesen sorunlarını ve problemlerle ilgili öğrenmeyi kapsar (Tye & Knip, 1991, s. 47). Bireylerin eğitiminde dünyada yaşayan insanların birbirlerine karşı saygılı ve birbirlerinin değerlerine hoşgörülü olmalarını sağlayacak bir yapılanma içerisinde olmalıdır. Kişi yeryüzündeki problemlere karşı duyarlı bir birey olarak yetiştirilmelidir.

Amerikan öğretmen eğitimi birliği küresel eğitimi, kültürlerin ve ulusların birbirine bağımlılığın gittikçe arttığının farkında olma ve olayları açıklamak için insanların küresel bir perspektifi kazanmaları süreci olarak tanımlamışlardır (Le Roux, 2001, s.71).

Küresel eğitim, uluslar arası bir çevrede etkili bir şekilde görev yapmak için gerekli tutumları ve becerileri sağlayan, küresel kavramlara, sistemlere ve sorunlara vurgu yapar. Küresel eğitim, dinamik bir süreçtir ve gerçek yaşam sorunlarına ilişkin duyarlılığa ve eleştirel bir farkındalığa liderlik eder. Küresel bağlamda eğitim, karmaşık bir dünyada meydana gelen şeylerle çok daha ilgili, gittikçe artan bir şekilde dinamik olan bir yapı içerisinde çocuklara sağlanmalıdır (Le Roux, 2001, s.72). Artık hangi bağlamda olursa olsun siyaseti ve pratiğini etkileyen küresel güçlere atıfta bulunmaksızın eğitimi anlayabilmek giderek daha zor bir hal almaktadır (Apple, 2002, s.25).

Küresel eğitimin tanımlanmasında dikkate alınan unsurlar arasında evrensel yaşamın gerektirdiği davranışların kazanılması ve eğitimsel etkinliklerde dünyadaki gelişmelere uyum sağlama gibi noktalar yer almaktadır. Aynı zamanda insanların kendi toplumsal yaşamlarının gerektirmiş olduğu davranışlar yanında diğer kültürlerin özelliklerini bilmeleri de beklenmektedir. Böylece dünyada bir arada yaşayacak olan insanlar farklı kültüre sahip olan bireylerle etkileşimde bulunabilmeleri mümkün olacaktır. Bu özellikler ile birlikte küresel eğitimin tanımlanmasındaki en önemli öğelerden birisi de eğitimin yerel değerler yanında evrensel değerler üzerine kurgulanmasının gerekli olduğudur.

2. Küreselleşmenin Eğitimsel Amaçlara Etkisi

Tarihsel perspektif içerisinde, modern eğitimi, sanayi uygarlığının ve pasif bir temsili demokraside asgari düzeydeki vatandaşlığın hazırlayıcısı olarak görmek mümkündür. Ancak yeni küresel ekonomi, kültürel ve idari şekilleri daha bilgili, katılımı ve aktif vatandaşlığı gerektirmektedir. Bu noktada eğitimin rolü artmaktadır. Modern eğitim kısaca otoriteye boyun eğmeyi ve ezber yapmayı vurgular. Modern eğitimde öğretmenler, pasif konumdaki öğrencilere ikincil/önemsiz, basitleştirilmiş ve konformist bilgileri depolarlar. Bu özellikler, iş hayatı için yeni beceriler gerektiren, yeni kültür formları barındıran, günlük yaşam içindeki etkileşimlere açık olan günümüz küresel sanayi sonrası toplumları için eskimeye başlamıştır (Kellner, 2002, s. 109).

Öğrencilerin geleceği ağırlıklı olarak onların aldıkları eğitime bağlıdır. Okullar, öğrencilerin zamanlarını iyi kullanmak, onların zihinsel kapasitelerinin şekillenmesine ve çalışma alışkanlıklarını kazanmalarına yardım etmelidir. Öğrencilerin yaşamları boyunca meydana gelecek politik, sosyal ve ekonomik değişimleri yorumlamalarını sağlayacak analiz metotlarını öğretmeleri gerekecektir (Hill, 1998, s. 511). Çünkü çok hızlı değişim yaşandığı dünyada yaşamını sürdüreceği bireyin uyum sağlayabilmesi meydana gelen değişimin doğasını anlamaya bağlıdır.

Aynı zamanda yeni teknolojiler, bireylerin sahip olması gereken yeni temel yetenekleri ortaya çıkarmıştır. Bu yetenekler; iletişim becerileri, teknik beceriler, yaratıcılık ve dizayn etme becerileri, diğerleriyle birlikte çalışma yeteneği, problem çözme ve yaşam boyu öğrenme için kendi kendini geliştirmeyi teşvik etmektir (Pant, 1999).

Küreselleşme fenomeninin bireyler üzerindeki etkileri yanında toplumsal anlamda da sonuçları ortaya çıkmıştır. Bu sonuçları Hallak (2003) bilgi ve iletişim kaynaklarının çoğalmasıyla öğrenen toplumların ortaya çıkması ve işin doğasının dönüşümü, özellikle çok daha esnekliğe ve hareketliliğe ihtiyaç duyulması, iletişim becerilerinin önemi, takım çalışmalarının gerekliliği, gittikçe artan yeni teknolojilerin kullanımı şeklinde belirtmiştir.

Küreselleşen ekonomide eğitim ve araştırma önemli bir rekabet avantajı olarak görülmektedir. İnsan kaynaklarının gelişimi eskisine nazaran çok daha fazla vurgulanmaktadır. İnsan kaynakları gelişimi, yenilikçi ve yüksek nitelikli, yaşam boyu öğrenmeye motive olmuş bir iş gücünün gelişimini ifade etmektedir (Karlsen, 2002, s.102). Bu doğrultuda özellikle ekonomik anlamda eğitimden beklentiler artmaktadır. Yeni ekonomik düzen çalışanların sürekli eğitilmesini ve sürekli becerilerini geliştirmelerini gerektirmektedir. Aynı zamanda yeni yetişen bireylerin ekonominin talep ettiği niteliklere sahip olması beklenilmektedir. Bu talepleri karşılamak durumunda olan eğitim kurumları amaçlarını devamlı olarak gözden geçirmek durumunda kalacaklardır.

Küresel eğitim gittikçe artan bir şekilde çok dilli, çok kültürlü, uluslar arası, birbirine bağımlı olan bir dünyada bilgili ve sorumlu vatandaşlık için öğrencileri hazırlayacak birleştirici program düzenleme ve disiplinler arası olması gerekmektedir (Le Roux, 2001; Burbules & Torres, 2000).

Küresel eğitim, gittikçe artan bir şekilde bir biriyle bağımlı ve kompleks küresel bir toplumda bireyin bir vatandaş olarak sorumluluklarını yerine getirebilmek için gerekli olan tutum, beceri ve bilgileri öğrencilere sağlama sürecidir. İnsan topluluklarının değerlerinin, ilgilerinin ve farklılıklarının değerlendirilmesidir. Bu anlamda küresel eğitimin hedefi, yeryüzünde ve insanlık için küresel dayanışmayı artırmaktır. Bu hedefleri içermek için okullar bütün öğrencilere kültürler arası ve uluslararası insan ilişkilerini, eleştirel düşünceyi, sosyal duyarlılığı, vatandaşlık sorumluluğunu artıran öğrenme aktivitelerini içermek zorundadır (Le Roux, 2001, s.73).

Eğitim artık bir ulusun ve kültürün zenginliğidir. Bu yüzden uluslar arası işbirliği hayati derecede önemli olmuştur. Uluslar arası işbirliğine başlamak için insan kaynaklarını yetiştirmek gerekir. İnsanların iletişim kapasiteleri artırılmalı ve farklı kültürlerle sahip bireylerle ortak çalışmaya istekliliklerini artırmak gerekmektedir (Kobayashi & Ulukan, 2001).

Akademik kurumlar, küresel ekonomi ve öğrenenlerin çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak için onların isteklerini karşılamada katı olmamalı ve çok daha esnek olmalıdır. Bu, zaman, yer, program ve yaklaşım teklifini içerir. Bu açıdan yeni eğitim ve öğrenmede anahtar unsurlar şunlardır;

1. Öğrencileri takımlarda çalışmak için teşvik etmek
2. Dünya etrafındaki sanal takımları kullanmak
3. Zaman ve yer sınırlarını kırmak,
4. Çevik ve esnek bir sistem oluşturmak

(Cogburn, 2000).

Küreselleşme sürecinde çeşitli eğitimsel güçlükler ortaya çıkmıştır. Bunları Hallak (2003) şu şekilde ifade etmiştir;

1. Yeni bilgi kaynaklarının içeriğinin oluşumunu yeniden düşünme ihtiyacı. Çok çeşitli bilgi kaynakları ve hızlı bilgi devrimi, özellikle, bilim ve teknoloji alanındaki eğitimsel içeriği yenilemek ve aynı zamanda disiplinler arası konuların öğretimi ve program dizaynını yeniden gözden geçirmeyi zorunlu kılar.

2. Bilgi yanında beceriler geliştirme ihtiyacı. Bugünün toplumundaki hızlı devrim, bireyler için yeni beceriler gerektirmektedir.

Küresel öğrenme; küresel ulaşımı birleştirme, modern iletişim teknolojilerini kullanma, küresel perspektifler, farklı coğrafik ve kültürel yerlerdeki fakülte ve öğrencilerle etkileşimi başarmak, küresel yetişmişliği üretmek olarak tanımlanabilir (Gibson & Schiller & Turk, 2003).

Eğitime global görüşü uyarlamak için çeşitli yollar vardır. Bunları Siegfried (2002) şöyle ifade etmiştir;

1. Öğrencilerde bir moral ve etik algılama oluşturulmalıdır,
2. İnsanların farklılığını kabul etmeyi ve anlamayı yerleştirmek ve okullarda, yerel toplumlarda, ulusta ve dünyada uyum ihtiyacını yerleştirmek,
3. İnsan ve fiziksel çevremize yönelik tehditleri görmek ve anlamak için bir çevresel etik anlayışı geliştirmek,
4. Birbirine bağımlı bir dünyada öğrenme ve kültürler arası iletişim kurabilmek için gerekli alanlarda bilimsel ve teknolojik ilerlemeleri uygulama ve anlama,
5. Estetiğin değerini ve sanatsal duyarlılığı geliştirmek.

Küreselleşme sürecinde eğitimin amaçlarının ne olacağı konusunda çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan biri olan ACIE (American Council on International Intercultural Education) (1996) küresel eğitimin bir çatisını oluşturmuştur. Bu çalışmada eğitim seviyelerinde sürekli olarak işlenmesi gereken konular şu şekilde tespit edilmiştir;

1. Küresel sistemleri ve onların bağlantılarını tanıyabilen, kişilerin evde ve dışarıdaki tutumlara, değerlere ve diğer kültürlere açıklığı ve farkında olabilme
2. Birbiriyle ilgili kültürel beceriler ve deneyimler
3. Dünya olaylarına -politikalar, ekonomiler, coğrafya- ve tarihe ilişkin genel bilgi

Aynı zamanda bu toplantıda öğrencilerin küresel yetenekleri de belirlenmiştir. Bu yetenekler şunlardır;

1. Öğrenciler, yaşam boyu küresel öğrenmeye odaklanmalıdır.

2. Öğrenciler, farklılığın, sıradanlığın ve bağımsızlığın farkına varmalıdır
3. Öğrenciler, dünyada jeopolitik ve ekonomik bağımsızlığı tanımalıdır
4. Öğrenciler, bütün insanların önemini kabul etmelidir.
5. Öğrenciler, farklı takımlarda çalışma kabiliyetine sahip olmalıdır
6. Öğrenciler, küresel vatandaşlık sorumluluğunu kabul etmelidir

Küreselleşmenin eğitimsel amaçlar üzerindeki etkilerini iki temel başlık altında toplamak mümkündür. Bunlardan birincisi, bireyin bir dünya vatandaşı özelliği taşıması ve bunun gerektirdiği davranışları kapsamaktadır. Bu davranışlar, uluslar arası sorunların farkında olma, uluslar arası alanda iş bulabilecek beceriye sahip olma, farklı kültürlerin değerleri konusunda bilgi sahibi olma ve ona saygı gösterebilmektir. İkincisi ise, bir çalışan olarak sahip olması gereken niteliklerin ne olduğudur. Bu nitelikler, iş alanında sürekli verimli olmayı sağlayacak olan becerilerdir. Elbette küreselleşen bir dünyada yaşayacak olan bireyin bu olgunun temel özelliği olan değişimin farkında olma ve bu değişime uyum sağlama yeteneğine sahip olması da gerekmektedir. Bunu sağlayabilmek içinde birey yaşam boyu öğrenmeyi benimseyerek sürekli kendini yeni becerilerle donanımlı hale getirmelidir.

Küreselleşme süreciyle birlikte dünyadaki çok hızlı bilgi üretimi ve bunun dağıtımı ön plana çıkmaktadır. Bilginin çok çeşitlenmesi öğrencilerin öğrenmeleri gereken konuların ne olacağını belirleme ve bunların hepsini öğretmenin mümkün olamayacağı düşüncesi, eğitimcileri bireylere mevcut bilgileri öğretmekten ziyade öğrenmeyi öğrenme veya bilgiye ulaşma yolunu öğretme anlayışına yönlendirmektedir.

3. Küreselleşmenin Eğitimsel Ortama Etkileri

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler ve bilgisayar kapasitelerindeki sürekli büyüme geleneksel eğitim metotları ve sınıfa dayalı öğrenme çevresine meydan okumaktadır. Yeni teknolojiler ile öğrenme bilimindeki yeni gelişmeler kolaylaştırıcı, dağıtıcı, anlamlı, esnek, kolay girilebilir, etkili, interaktif, birleştirici, öğrenen merkezli ve iyi dizayn edilmiş öğrenme çevresi yaratmak için fırsatlar yaratmıştır (Kobayashi& Ulukan, 2001).

Bununla birlikte teknolojik gelişme ve internetin yaygınlaşması online eğitimin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Siberuzayın kültürel sahası yeni eğitim ve bilgi ortamları oluştururken öğretmen ve öğrenci arasında da yeni online etkileşim biçimleri de yaratmaktadır (Kellner, 2002, s. 125).

Her yerde uygun, zamandan bağımsız olan online eğitimin hızlı gelişmesi eğitim için çeşitli fırsatlar sunmuştur. Online eğitimi geliştirenler yeni çevreyi şu şekilde tanımlamışlardır; çok daha bireyseldir, çok daha öğrenci merkezlidir, öğrencilerin yaşam ve kültürel tecrübelerine ve problem çözmeye doğru uyum

sağlamaya yöneliktir. Öğrenciler sahip oldukları öğrenme yaşantılarının şekillenmesinde büyük bir seçim hakkına sahiptir. Bu “eğitimin demokratikleşmesi” olabilir. Küreselleşme teknoloji, bilgi ve finansmanın demokratikleşmesine liderlik eder (Geiselhart, 2000).

Bilgisayar aracılığı ile eğitim hizmeti alabilme olanağına sahip olan öğrencilerin geniş bir seçim şansına sahip olmalarına katkıda bulunmuştur. İnsanlar ne öğrenmek istediklerini, ne zaman öğreneceklerine ve nerede öğreneceklerine büyük oranda kendileri karar vereceklerdir. Bu da öğrencilerin kendi ilgileri yönünde eğitim almalarına imkan sağlayacağı için önemli bir gelişme olarak görülebilir.

Bu gelişme eğitim kurumlarının teknolojik okur-yazarlığı sağlamalarını gerektirmektedir. Bilgisayar eğitim için “yeni bir temel” olarak tanımlanmış internet geleceğin “kara tahtası” olarak tanımlanmıştır (Zandvliet & Buker, 2003).

Yeni bilgi ve iletişim teknolojileri çok daha öğrenci merkezli ve interaktif öğrenmeye geçmeye yardım edebilir. Öğrenme-öğretme sürecinde öğretmen artık baskın olmayacaktır, öğrenciler, öğretmenlerin sorumluluklarını ve otonomlarını üzerlerine alacaklardır. Öğretmen, öğrencileri için beraber araştırmacı, animatör ve bir koç olacaktır. Öğrenme süreci de çok daha esnek ve interaktif olacaktır (Pant, 1999).

Aynı zamanda bilgi teknolojilerine dayalı interaktif öğrenme, öğrenen ve öğretmenler arasındaki ilişkileri radikal bir değişikliğe uğratma potansiyeline sahiptir. Bu yüzden bugünkü öğretmen yönelimli paradigma öğrenen merkezli paradigmaya doğru yönelmiştir (Shabba, 2003, s. 243). Bu değişim eğitimin amaçlarının farklılaşması ve eğitim kurumlarının yeniden yapılanmasını zorunlu kılmaktadır.

Eğitimde küreselleşme, ortaklığı ve işbirliğini gerekli kılabilir. Bu ortaklık network eğitim içinde uzaktaki öğrencilere yerel destek sağlamak, network eğitimde çok daha etkili katılımı veya sertifika sorunlarını ve akreditasyonu ifade etmeyi sağlamak için kurulabilir. Kurumlar bu yüzden ulusal veya uluslararası kurumlarla kendi kendilerine ortaklık ve işbirliği kurabilirler. Bu dağılan yönetim sistemini çağırıştırır. Network eğitim uzayda ve zaman açısından daha fazla sınırsızlık getirecek ve öğrencilere büyük bir esneklik sağlayacaktır (Uys, 2001; McPhail & Scoufis & Riley, 2001).

Network, öğrencilerin esnekliğini ve hareketliliğini artıracaktır. Öğrenme doğrusal bir süreç değildir artık aksine öğrenme çok daha çemberseldir ve tamamen biçimi değişmiştir. Bireyselleşme, yaşam boyu öğrenme ve uyum ilişkilerinin azalması baskın olacaktır. Bu yüzden öğrencilerin farklı yaş gruplarında olmalarına izin verilecektir. Benzer özelliklere sahip 20-40

öğrencinin eğitiminden ziyade sanal öğrenme yerinde yapılan yeni tip yöntemle bireye ve küçük gruplara hitap edilir. Grubun ihtiyaçlarından çok bireylerin ihtiyaçlarının karşılanması vurgulanır (Shabba, 2003, s.243).

Küreselleşme süreci bir çok alanda etkinliklerin sınır aşırı bir özellik taşımasını sağlamıştır. Bunlardan biri de eğitim hizmetidir. İnsanların yoğun olarak eğitim talebinde bulunmaları, bu hizmeti vermek isteyenleri çeşitli arayışlara yöneltmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi sanal ortamda eğitim hizmeti sunulmasına katkıda bulunmuştur. Küreselleşme süreci geleneksel eğitim anlayışında kendine yer bulan “kara tahta”, “sınıf”, “ders süresi” gibi çeşitli olguları farklılaştırmıştır. Bunların yerine “inter-net”, “online”. “network”, istenildiği anda ders işleyebilme veya öğrenebilme imkanı sağlama gibi çeşitli anlayışlar geçmektedir. Bu gelişim eğitimsel ortamın radikal şekilde değiştiğini/değişeceğini göstermektedir.

4. Küreselleşmenin Öğretmen Üzerindeki Etkileri

Üçüncü bin yılın başında tarihteki en belirgin teknolojik değişimlerden biri yaşanmaktadır. Bu ise insanların çalışma tarzlarından, birbirleriyle iletişime ve boş zamanlarını değerlendirme biçimlerine kadar her şeyi değiştirmektedir. Teknolojik değişimin merkezinde, yaşadığımız toplumun artık bilgi toplumu olduğunun işareti olan bilgisayar, bilgi, haberleşme ve multimedya teknolojileri bulunmakta; bu sebeple de bu konuda alınan eğitim, hayatın her safhası için merkezi bir rol oynamaktadır. Bu inanılmaz dönüşüm, eğitimcileri kendi temel ilkelerini yeniden düşünmeye, yaratıcı ve üretici biçimde bu yeni teknolojileri yeniden yapılanmaya yönlendirmektedir. Okul ve eğitim anlayışının yeni teknolojik ve sosyal değişiklikleri geliştirici ve yapıcı bir karşılık verecek şekilde yeniden inşa edilmesi ise büyük zorlukları bünyesinde barındırmaktadır (Kellner, 2002, s.107).

Bu güçlüklerden biri ise öğretmenlerin yeni gelişmelere uygun niteliklere sahip olmaları zorunluluğudur. Öğretmenlerin bilgi teknolojilerini iyi kullanabilmeleri, öğrencileri yönlendirebilme becerilerinin gelişmiş olması gerekmektedir. Çünkü yeni eğitimsel algılama öğrenen merkezlidir. Öğretmenin görevi ise öğrenciyi ilgileri doğrultusunda yönlendirebilme ve öğrencilerin öğrenmelerine rehberlik etmek olmalıdır.

Küresel eğitim, sınırlarımızın ötesindeki -insanlar, uluslar, kültürler ve sorunlar- dünya ile ilgili bilgiye sahip vatandaşlar geliştirmeye ihtiyaç duyar. Bu ihtiyaç, araştırma aktiviteleri, program geliştirme ve öğretim içinde küresel bir bakış açısı geliştirmek için eğitimcilere önemli bir sorumluluk yükler (Le Roux, 2001, s.73).

Küresel eğitimde eğitimciler, dünyada yaşayanları birbirine bağımlı ve karşılıklı etkileşim içerisinde olarak görür. Onlar geleceğin şekillenmesine yardım etmede okulların ve bireylerin rolünü, uluslar arası işbirliği ihtiyacını, birbirine bağımlılığı, insanlığın farklılıklarının yeterliliğini yansıtan eğitim ihtiyacını bilirler. Onlar sınırlı doğal kaynaklar ile kültürel çoğulcu bir dünyada meydana gelen küresel dinamiklerle ilgilidir (Le Roux, 2001, s. 72).

Öğretmenlerin küresel eğitim anlayışı çerçevesinde öğrencileri eğitmek istiyorsa sahip olmaları gereken anlayış, değer ve tutumlar, beceri ve davranışlar şunlardır (Lynch, 1992, ss. 42-43);

Anlayış;

1. Bireylerin, grupların ve küresel toplum üzerinde etkisi olan politik yaşam, sosyal stil, değerler ve insanın benzerlikleri ve farklılıkları anlama
2. Yerel ve küresel seviyelerde ekolojik ve ekonomik birbirine bağımlılığı anlama
3. İş ve görev anlamında çoklu toplumların farklı yollarını anlama
4. Yerelden küresel küreye çeşitli seviyelerdeki sorumlulukları ve insan haklarını anlama

Değerler ve tutumlar;

1. Demokrasi ve insan hakları değerlerine bağlılık
2. Kültürel, sosyal, ekonomik, politik veya ekolojik bütün insan olaylarında karşılıklılık ve empatiye sahip olma
3. Karşılıklı olarak insan ilişkilerinde, fikirlerde ve kültürlerde açıklık
4. İrk ve cinsiyet anlamında eşitliğe bağlılık
5. Kalıplaşmış etnik, kültürel ve cinsiyet ayrımcılığı yapmama.

Beceriler ve Davranışlar;

1. Sosyal sorumluluk
2. İnsan hakları, adalet ve saygınlığı buluşturma
3. Ekonomik, sosyal, politik ve ekolojik kararları objektif bir şekilde değerlendirme yeteneği
4. Kültürler içi ve kültürler arası diyalogu etkili şekilde sürdürme yeteneği
5. Yaratıcı çatışma çözme kabiliyeti, problem çözme ve politik okuryazarlık
6. Karar vermede katılımcı ve işbirliği yeteneği

Küreselleşmenin eğitimsel anlamda etkilerinden biriside öğretmenlerin üzerinde olmuştur. Özgür, yaratıcı ve eleştirel becerilere sahip bireyleri yetiştirmek ile görevli olan öğretmenlerin sınıf içerisinde böyle bir ortamı hazırlamalıdır. Öğrenciler konular üzerinde düşüncelerini rahat bir şekilde ifade edebilmelidirler. Öğrenmenin sorumluluğunu öğrenci ile paylaşmalıdırlar. Öğrencilerine karşı hoşgörülü olmalı ve onlarla sağlıklı iletişim kurabilmelidir. Küreselleşme sürecinde öğretmenin, bu olgunun ortaya koymuş olduğu sürekli değişim ve gelişim davranışına sahip olması gerekir. Sürekli olarak kendini yenileyebilmelidir. Ancak bu sayede çağın gerektirdiği eğitimsel etkinlikleri gerçekleştirebilirler.

1. Küreselleşmenin Eğitim Kurumlarına Etkisi

Küreselleşme sürecini mümkün kılan şey yeni iletişim ve bilgi teknolojilerinin gelişimi ve bilginin, düşüncelerin, sermayenin ve insanların gittikçe artan dolaşımıdır. Eğitim reformlarına ilişkin yeni düşüncelerde buna paralel olarak ülkeden ülkeye yayılmaktadır. Ulus devletler eğitimdeki küresel eğilimleri ve yeni gelişmeleri kurumsal eş-biçimlilik ve eğitimdeki bazı ilkelerin ödünç alınması yoluyla izleme eğilimindedirler (Lee, 2002, s.157).

Bu yeni bilgi, yoğun ekonomi içinde bir üretim faktörü olarak küresel çağda önemli bir kazançtır. Dünyadaki eğitim ve öğrenme paradigması bu yeni bilgi ve bilgi yoğun küresel ekonominin taleplerini daha iyi karşılamak için gittikçe artan bir şekilde baskı altında kalmaktadır. Dünyadaki politik ve ekonomik sistemde artan küreselleşme ve yeniden yapılanma, bütün seviyelerdeki eğitimsel ihtiyaçların (yapı, görev, program v.s.) değişimine yol açmıştır. Gelecekteki işgücü için bu eğitimsel gereklilikler son derece önemlidir (Cogburn, 2000).

Dolayısıyla eğitim anlayışındaki değişim, eğitim kurumlarını da etkilemiştir. Okulların çizmiş olduğu sınırlar içerisinde öğrencilerin eğitim almaları yerine okulların yapılanmasında öğrencilerin katılımlarının sağlanması ve öğrencilerin eğitimlerinde söz sahibi olmalarının gerekliliği göz önüne alınmalıdır.

Küreselleşme sonucunda meydana gelen okul ile ilgili yeni eğilim Doswan (2003) tarafından şu şekilde tanımlanmıştır;

1. Toplumsal kurumlar ile okul arasındaki izolasyonun ortadan kaldırılması
2. Programdaki disiplinler arası konuların ve küresel birleşmelerin gittikçe artması
3. Yaşam boyu öğrenme ve iş eğitimi
4. Vatandaşlık eğitimi
5. Temel bilgiye karşı yenilenebilen bilgi

Küresel ekonomik dönüşüm ve onun formal eğitim için muhtemel sonuçları eğitimsel araştırma ve politikaları, okulların esnek, değişime duyarlı ve etkili olmalarına odaklanmıştır (Hill, 1998, s.512). Okullar yenilikleri ve risk almayı teşvik eden bir çevre yaratmayı teşvik etmelidir (Lewis & Jensen & Smith, 2003).

Küresel ekonomik ilişkiler ve bilgi çağı ekonomik ilerleme, kişisel gelişim ve demokrasi için yaşam boyu öğrenmeyi talep etmektedir Yaşam boyu öğrenme okulların yeniden yapılanmasını gerektirmektedir. Yeniden yapılanma başlığı altında eğitimsel reformda üç küresel eğilim tanımlanmıştır, 1. Yerelleşme ve okula dayalı yönetim 2. Özelleştirme ve seçim 3. Değerlendirme ve sorumluluk (Paige, 1999; Burbules & Torres, 2000; Dimmock, 2000).

Çok hızlı değişim ve bu değişime uyum sağlama gerekliliği okulların daha hızlı ve etkili yönetilmelerini zorunlu kılar. Okul, bütün bileşenlerini-öğrenci, öğretmen, veli, müdür- çalışmalarına katmak durumundadır. Eğitim hizmetini sunan kurumların özel girişimciler tarafından sunulması ön plana çıkmıştır. Bu formal eğitim yaşı dışında olan insanların eğitim almalarını sağlayacak bir gelişme olarak görülebilir.

Eğitim reformundaki küresel eğilimlerden biriside ulusal eğitim sistemlerinin ademi merkezileşmesidir. Adem-i merkeziyete artan ilgi pek çok ülkede bütün eğitim etkinliklerinin tek bir merkezden etkin ve verimli bir biçimde planlanmasının ve yönetilmesinin zor hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. Adem-i merkeziyet kavramı, yetkilerin hükümetten yerel yönetim birimlerine ya da hükümet dışı örgütlere aktarılmasını ifade etmektedir (Lee, 2002, s.161).

Bununla birlikte teknolojik ilerlemeler, küreselleşme ve her yerde her zaman eğitim talebi, işbirlikçi bir şekilde eğitim pazarı yaratmıştır. Bu pazardaki oyuncuların sayısı gittikçe artmakta ve eğitim sağlayanlar arasındaki şiddetli bir rekabete liderlik etmektedir (Kobayashi & Ulukan, 2001). Özellikle yeni beceriler kazanmanın gerekli olduğu bir ortamda eğitim talebinin artması ve çeşitlenmesi, eğitim sunan kurumların bu yeniliklere uyum sağlama yetenekleri ve bireylerin onları tercih etmelerini sağlayacak farklılıkları yaratmasını gerektirmektedir.

Bunun yanı sıra, büyüyen küresel eğitim pazarında, eğitim ve araştırma kendi işlerinde büyümeyi sağlayan endüstriler olarak görülmektedir. İş gücünün büyük orandaki hareketliliği ile birlikte küreselleşme ayrıca eğitim sistemlerini birbirine uyumlu hale getirmek için çözüm yollarının aranmasına yol açmıştır (Karlsen, 2002, s.102).

Küreselleşme, küresel bir bağlamda eylemde bulunacak toplum üyelerini ve farklı bir öğrenci nüfusuna hizmet etmeleri gereken okulları etkileyecektir. Küreselleşme sürecinde okullar için çeşitli kurumsal sorumluluk önerilmiştir;

öğrencilerin dünya kültürünü, ekonomik sistemleri ve iş çevrelerini anlama düzeylerini artıracak ve yaşam boyu öğrenme fırsatları sağlamayı içerir. Yaşam boyu öğrenme önemli olacaktır. Çünkü bilgi teknolojileri ile çalışma sürekli becerilerin yenilenmesini gerektirecektir (Zeszotarski, 2001).

Küreselleşme sürecinde eğitim kurumları farklı işlevleri gerçekleştirmek durumunda kalacaklardır. Eğitim kurumları yaygın eğitim paradigması çerçevesinde belirli bir yaş grubuna ve belirli ortak gelişim özelliklerine göre uygulamalarını düzenlemektedir. Oysa küreselleşme sürecinde sürekli olarak kendini yenilemek durumunda olacak bireylerin istemleri, eğitim kurumlarının yaşam boyu eğitim anlayışını benimseyerek faaliyet göstermelerini gerektirecektir. Bu durumda okullar, belirli bir insan grubuna hizmet sunmakla birlikte eğitim talebinde bulunan bütün bireylerin ihtiyaçlarını karşılamak durumunda kalacaktır.

Aynı zamanda, eğitim kurumlarının yapılanmasında da küreselleşme süreci etkide bulunmaktadır. Küreselleşme sürecinin etkisiyle meydana gelen sürekli değişim olgusu çerçevesinde örgütsel yapıların düzenlenmeleri gerekecektir. Bu yapılanmada dikkat edilmesi gereken unsurlar ise, esnek bir örgütsel yapı, örgütsel uyum yeteneğine sahip olma, çok farklı gruplara hizmet verebilecek şekilde yapılanma, çalışanlarını sürekli destekleyerek onların gelişimlerini sağlayacak bir ortam hazırlama, dinamik bir sisteme sahip olma gibi noktalarda toplamak mümkündür. Küresel bir çağda görevlerini yerine getirmek durumunda olan eğitim kurumlarının küresel bağlamda yeniden yapılandırılmaları gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

SONUÇ

Dünya hızlı bir değişim içerisinde bulunmaktadır. Eski gelenekler, değerler ve ilkeler yerini yeni değerlere bırakmaktadır. Küresel değerler, insanlığın üzerinde anlaşmaya vardığı yeni toplumsal amaçları ifade etmektedir. Küreselleşme olgusu çerçevesinde vurgulanan bu değerleri, özgürlük, refah, adalet, hoşgörü, uzlaşma, barış, bilgi ve kalite şeklinde belirtmek mümkün olabilir.

Unutulmamalıdır ki geçmişte bir düşünce ifade edildiği ortam ve zaman içerisinde kabul edilemez, aykırı veya ütöpik bir bakış olarak değerlendirilirken belirli zaman sonra bu fikirler mantıklı veya rasyonel düşünceler olarak kabul görmüş ve uygulamaya dönüştürmek için çaba sarfedilmiştir. Küreselleşmeye bu açıdan bakıldığında belki şimdi çok kabul görmeyen bir kavram olarak algılanabilir veya bu algılama biçimi çerçevesinde düzenlenen eğitim algılaması kabul görmez veya yargılanabilir. Muhtemeldir ki süreç bu şekilde devam ederse yakın bir gelecekte bu anlayışa uygun bir eğitimsel uygulamaların içerisinde kendimizi bulabiliriz.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve yaygınlaşması ile gündeme gelen küreselleşme süreci sonucunda toplumların bir biriyle olan iletişimleri artmıştır. İnsanlar yaşamış oldukları yerden hareket etmeden başka bir toplumdaki oluşan her hangi bir konudaki uygulamadan veya gelişmeden haberdar olabilmektedir. Bu davranış biçimi, bir ülkedeki eğitim sistemindeki değişimler ve gelişmeler, eğitimi algılama biçimi, bireyleri yetiştirme tarzları ve eğitimin amaçlarından diğer ülkelerinde etkilenmesine neden olmaktadır. Bu açıdan dünyaya entegre olabilmenin, bireylere evrensel yaşam içerisinde kendilerini kabul ettirebilmelerinin sağlanabilmesi için küresel anlayış çerçevesinde eğitim sisteminin yapılandırılması ve bireylerin bu anlayış biçimi doğrultusunda yetiştirilmesinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Küreselleşme sürecinde eğitimsel anlamda, kültürler arasında hoşgörü anlayışı, yeni bir yaşam felsefesi ve yeni bir eğitim paradigması geliştirmeye ihtiyaç olduğu görülebilir. Bu gelişmelerin temelinde ise, insan özgürlüğünün, kendi özellikleri doğrultusunda gelişmişliğinin, kendini yenileyebilme yeteneğinin, yaratıcılığın, yeni gelişmelere uyum sağlama yeteneğinin yer aldığını görebiliriz. Bu anlamda küreselleşme olgusu bütün eğitimsel alanlarda önemli değişimlere neden olacaktır. Bu nedenle küreselleşme sürecinin kaçınılmaz etkilerine maruz kalınacak olan bir dünyada yaşayacak olan bireyleri bu anlayış çerçevesinde yetiştirmek ve bu sürece uygun bir eğitimsel yapılanmaya sahip olmanın bir gereklilik olduğu algılanmalıdır. Küresel bir çağda yaşayacak bireylere uygun eğitim ancak küresel bir eğitim anlayışıyla verilebilir. Bunun için global eğitimin anlaşılması ve uygulamaya dönüştürülmesi toplumsal gelecek açısından önemlidir. Bu bağlamda küreselleşme sürecinin etkileri doğrultusunda eğitimin şekillenmesine ilişkin şu önerilerde bulunabilir;

1. Eğitimsel amaçlarda yerel değerler yanında evrensel değerler yer almalıdır.
2. Öğrencilerin, insanlara ve kültürlere karşı hoşgörülü olmaları sağlanmalıdır.
3. Öğrencilere bilgi teknolojilerini kullanabilme becerileri kazandırılmalıdır.
4. Öğrencilerin eğitimlerini sadece sınıflarda değil sanal ortamlarda da yapabilmeleri için gerekli bilgisayar teknolojileri ile okullar donatılmalıdır.
5. Eğitim kurumları bütün eğitim talebinde bulunan kişilere açık olacak şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.
6. Öğretmenlerin bilgi teknolojilerini eğitimsel etkinliklerinde kullanabilecek şekilde becerilere sahip olmaları sağlanmalıdır. Bunun için Eğitim Ffakülteleri programlarına bu konu ile ilgili dersler

konulmalı ve öğretmenlerin sürekli hizmetiçi eğitim almaları sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- American Council on International Intercultural Education. (1996) *The Global Community. A Framework For Community Colleges*, ED: 407958.
- Amin, Samir. **Küreselleşme Çağında Kapitalizm**. (çev: V. Eranus) İstanbul: Sarmal Yayınları, 1999.
- Apple, Michael. "Küresel Tehlikeler: Eğitimdeki Eşitsizlikler ve Neo-Liberal Politikaların Bir Mukayesesi." **Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri**, cilt: 2, sayı: 1, 2002, ss.25-46.
- Bauman, Zygmunt. **Küreselleşme-Toplumsal Sonuçları**. (çev: A. Yılmaz) İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 1997.
- Burbules, Nicholas & Carlos Torres. **Globalization and Education. Critical Perspective**. London: Routledge, 2000.
- Cogburn, Derrick L. "Globalization, Knowledge, Education and Training in The Information Age." **www. Unesco.org/ webwold/infoethics-2**, 2000.
- Coughlin, E. "Global Perspectives on The Economy." **The Chronicle of Higher Education**, vol: 12, 1996.
- Dimmock, Clive. "Globalisation and Societal Culture. Re-Defining Schooling and School Leadership in The Twenty-First Century." **Compare: A Journal of Comparative education**, vol:30, issue: 3, 2000, ss.303-313.
- Doswan, C. J. "The Round-Table: The Relevance of New Trends in The Teaching of Science, Social Science And Humanities to The Challenge of Globalization and The Principle of Learning to Live Together." **www. İbe.unesco.org/Regional/Asiannetwork**, 2003.
- Geiselhart, Korin. "Teaching Technology to Share." **Seventh International Literacy and Education Research Network Conference on Learning. RMIT University**, Melbourne, 5-9 July, 2000.
- Gibson, Ian & John Schiller & Randy Turk. "A Global Online Forum For Educational Leadership." **www.gi.wichita.edu.**, 2003.
- Giddens, Anthony. **Modernliğin Sonuçları**. (çev: E. Kuşdil) İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 1994.
- Gnanam, A. "Globalization and Its Impact on Quality Assurance, Accreditation and Recognition of Qualifications." **www.unesco.org/education**, 2000.
- Hallak, Jacques & Muriel Poisson. "Education and Globalization: Learning to Live Together." **www. İbe.unesco.org/Regional/Asiannetwork**, 2003.

- Held, David & Jonathan Perraten & Anthony McGrew & David Goldblatt. **Global Transformations: Politics, Economics and Culture**. London: Stanford University Press, 1999.
- Hilke, Henri & Ninna Nummela & Stendof Hansen. "Globalization and Corporate World." [www. Tukkk.fi/markinointi/ku/MillanGlobal](http://www.Tukkk.fi/markinointi/ku/MillanGlobal). 2003.
- Hill, Paul T. & James W. Guthrie. "A New Research Paradigm For Understanding (And Improving) Twenty-First Century Schooling." Edit: Joseph Murphy & Korenseasharel Louis. San Francisco: Jossey-Bass inc., 1999, ss. 511-523.
- Karlsen, Gustav. "Eğitim Yönetişimi. Küreselleşme ve Demokrasi." **Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri**, cilt: 2, sayı: 1, 2002, ss.95-104.
- Kellner, Douglas. "Yeni Teknolojiler/Yeni Okur-Yazarlıklar: Yeni Bin Yılda Eğitimin Yeniden Yapılanması." Çev: Ayşe Taşkent. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri**, cilt: 2, sayı: 1, 2002, ss.107-132.
- Kızılcılık, Sezgin. **Küreselleşme ve Sosyal Bilimler**. Ankara: Anı Yayınları, 2001
- Kirkwood, Toni F. "Our global Age Requires Global education: Clarifying Definitional Ambiguities." **Social Studies**, vol:92, Issue: 1, 2001, ss.10-19.
- Kobayashi, Toshio & Cemil Ulukan. "The Use of Network Technologies in Higher Education: Its Implication Towards International Collaboration." **Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu Anadolu Üniv.**, 23-25 Mayıs 2001.
- Le Roux, Johann. "Re-Examining Global Education's Relevance Beyond 2000." **Research in Education**, Issue: 65, 2001, ss. 70-81.
- Lee, Molly. "Eğitimde Küresel eğilimler." Çev: Hilmi Baş. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri**, cilt: 2, sayı: 1, 2002, ss. 157-168.
- Lewis, Brain & Jennifer Jenson & Richard Smith. "The Global and The Local: Policy Processes For Education." **International Electronic Journal For Leadership in Learning**, vol: 7, issue: 10, 2003.
- Lynch, J. **Education For Citizenship in a multicultural Society**. London: Cossell, 1992.
- McPhail, Alan & Michele Scoufis & Steven Riley. "The Global Educational System. A Perpective on The Strategies Used in Curriculum Change in a New School." **International Conference on Engineering Education**, 6-10 August, 2001.
- Öztürk, Azim. **Küreselleşen Dünya'da Yöneticilik**. Ankara: Nobel yayınları, 1998.

- Paige, R. Michael. "Internationalizing Educational Administration." **Educational Administration Quarterly**, vol: 35, Issue: 4, 1999, ss.500-517.
- Pant, M. M. "The Potentials and Challenges of Information and Communication Technologies For Education: Globalization of Education, Adaptation of Curricula, New Teaching Materials and The Networking of Schools." www.ibe.unesco.org/Regional/Asiannetwork, 1999.
- Robertson, Roland. **Küreselleşme-Toplum Kuramı ve Küresel Kültür**. (çev: H Yolsal) Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 1999.
- Şamiloğlu, Famil. **Küreselleşme Sürecinde Türkiye'nin Finansal Kaynak Sorunu**. Ankara: Gazi Kitabevi, 2002.
- Seigfried, Ramler. "Teaching and Learning in a Global Society." **Independent School**, vol: 61, issue: 3, 2002.
- Shabba, Ghasson. "Virtual Universities in The Third Millennium: An Assessment of The Implications of Teleworking on University Building and Space Planning." **Facilities**, vol: 18, issue: 516, 2003, ss. 235-244.
- Tutar, Hasan. **Küreselleşme Sürecinde İşletme Yönetimi**. İstanbul: Hayat yayınları, 2000.
- Tye, K. A. & W. M. Kniep. "Global Education Around The World." **Educational Leadership**, vol: 48, issue. 7, 1991, ss.58-63.
- Uys, Philip. "Managing Tertiary Education in a Global Virtual Environment: networked Educational Management." www.globe.on-line.com. 2001.
- Zandvliet, David & Laure Buker. "The Internet in B.C. Classrooms: Learning Environments in New Contexts" **International Electronic Journal For Leadership in Learning**, vol: 7, issue: 15, 2003.
- Zeszotarski, Paula. "Issues in Global Education Initiatives in The Community College." **Community College Review**, vol: 29, Issue: 1, 2001.

